

S P R A W O Z D A N I E

z realizacji

**Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
na rok 2011**

I. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2011 tworzył lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Ustanowiony został uchwałą nr VII/45/11 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 15 kwietnia 2011 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2011”. Jego koordynowanie i monitorowanie powierzono Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Świdnicy. Za realizację zadania inwestycyjnego pn. „Budowa zakładu opieki zdrowotnej – poradni dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin w Świdnicy” odpowiadał Departament Infrastruktury Miejskiej Referat Inwestycji Miejskich Urzędu Miejskiego w Świdnicy.

Działania podejmowane w ramach Programu adresowane były do pięciu grup odbiorców: 1 – całej społeczności Miasta, 2 – jednostek i grup zwiększonego ryzyka, szczególnie narażonych na wystąpienie problemów uzależnień ze względu na sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne, 3 – jednostek lub grup wysokiego ryzyka, u których ujawniły się pierwsze symptomy problemów uzależnień, przy braku przesłanek diagnostycznych uzależnienia od środków psychoaktywnych, 4 – osób uzależnionych od alkoholu lub/i innych środków psychoaktywnych oraz 5 – osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie.

Jednym z głównych założeń Programu było zintegrowanie działań różnych instytucji. W jego realizacji uczestniczyli przede wszystkim Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miejski, Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, placówki oświatowe, placówki wsparcia dziennego, organizacje pozarządowe, Komenda Powiatowa Policji, Sąd Rodzinny.

Na realizację Programu wydatkowano środki w wysokości 1.653.251,07 zł pochodzące z opłat za wydane podmiotom gospodarczym zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

II. Realizacja Programu w 2011 roku

Zadanie 1.

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem oraz współuzależnionych

- **inwestycja pn. „Budowa zakładu opieki zdrowotnej – poradni dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin w Świdnicy”**

W 2011 r. kontynuowana była inwestycja, której celem jest realizacja jednego z podstawowych założeń ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych i ich rodzin. Dotychczasowa oferta poradni rozszerzona będzie o terapię dla osób uwikłanych w problemy uzależnień również od innych środków psychoaktywnych. Zadania finansowane będą w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia. Zakończenie inwestycji i rozpoczęcie funkcjonowania poradni przewiduje się w połowie 2012 r.

- **sfinansowanie terapii grupowej organizowanej na terenie Poradni Dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i Współuzależnionych w Świdnicy**

Urząd Miejski zlecił SP ZOZ Zakładowi Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze realizację w Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współ-

uzależnienia w Świdnicy programu „Prowadzenie terapii dla mieszkańców Świdnicy uwikłanych w problem alkoholowy i przemocowy, w oparciu o profesjonalny program”, w ramach którego sfinansowano pracę specjalistów w zakresie świadczeń realizowanych w programie ponadpodstawowym – niefinansowanym przez Narodowy Fundusz Zdrowia, w formie zadań:

- Zapobieganie Nawrotom Choroby, terapia grupowa – 15-21 osób,
- Trening umiejętności służących zdrowieniu, terapia grupowa – 8-16 osób,
- Grupowy Trening Asertywności dla Uzależnionych – 16 osób,
- Praca nad odbudowaniem poczucia własnej wartości dla uzależnionych, terapia grupowa – 6-12 osób.

Podstawowe świadczenia medyczne w zakresie leczenia uzależnień, refundowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia, na rzecz mieszkańców gminy i miasta Świdnicy realizował SP ZOZ Zakład Lecznictwa Odwykowego w Czarnym Borze, w tym:

- 6-tygodniowy program terapii uzależnienia od alkoholu w ramach świadczeń całodobowych – 56 osób, z czego program ukończyły 44 osoby,
- terapię w ramach świadczeń ambulatoryjnych realizowanych przez Poradnię Terapii Uzależnienia od Alkohol i Współuzależnienia w Świdnicy, w której uczestniczyło:
 - o 230 osób z zaburzeniami spowodowanymi używaniem alkoholu,
 - o 13 osób z zaburzeniami spowodowanymi używaniem środków psychoaktywnych,
 - o 56 osób współuzależnionych.

➤ **organizacja i finansowanie punktu motywacyjno-diagnostycznego dla osób z problemami uzależnień i ich rodzin**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zlecił:

1) udzielanie konsultacji i prowadzenie grup wsparcia certyfikowanemu specjalistce psychoterapii uzależnienia od narkotyków w ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej:

- konsultacji udzielono 349 osobom, w tym 145 kobietom, 204 mężczyznom, w zakresie:
 - o narkomanii – 255 konsultacji,
 - o alkoholizmu – 130 konsultacji,
 - o lekomanii – 10 konsultacji,
 - o uzależnień niechemicznych – 51 konsultacji,
 - o współuzależnienia – 74 konsultacje,
 - o przemocy – 21 konsultacji,
 - o problemów wychowawczych – 44 konsultacje,
 - o interwencji kryzysowej – 22 konsultacje,
 - o Dorosłym Dzieciom Alkoholików – 23 konsultacje.

2) udzielanie porad i wsparcia pracownikom socjalnym oraz pracę z klientami Ośrodka i ich rodzinami w zakresie uzależnień firmie Gabinet Psychoterapii Uzależnień i Współuzależnienia:

- klientom Ośrodka skierowanym przez pracowników udzielono 134 konsultacje, 90 osobom, z czego:

- o 40 osób zostało zmotywowanych do leczenia w Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia,
- o 3 osoby systematycznie uczestniczą w Grupie Wsparcia dla Ofiar Przemocy Domowej,
- o 2 osoby zostały skierowane na leczenie stacjonarne,
- o 12 osób podjęło leczenie,

- w ramach terapii prowadzonej w Ośrodku Interwencji Kryzysowej udzielono 206 porad, 77 osobom, w tym w zakresie:

- o przemocy – 116 porad, 3 osobom,
- o współuzależnienia i przemocy – 110 porad, 37 osobom,
- o uzależnienia – 55 porad (w tym od hazardu – 3), 26 osobom (w tym od hazardu – 3),
- o w Grupie Wsparcia dla Ofiar Przemocy Domowej uczestniczyło 9 osób.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie udzielił porad w zakresie problemów:

- związanych z uzależnieniem – 401 osobom,
- związanych ze współuzależnieniem – 153 osobom,
- związanych z przemocą domową – 320 osobom.

Psycholog Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej udzielił klientom Ośrodka porad w zakresie problemów:

- o związanych z uzależnieniem – 95 konsultacji,
- o związanych z przemocą domową – 101 konsultacji

oraz w ramach interwencji kryzysowej w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w zakresie problemów:

- o związanych z uzależnieniem – 29 konsultacji,
- o związanych z przemocą domową – 39 konsultacji.

➤ **zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów leczenia odwykowego i terapeutów**

Wydrukowano materiały z zakresu uzależnień przeznaczone m.in. dla pacjentów leczenia odwykowego i terapeutów. W tym celu dokonano zakupu tuszu i tonera do drukarki.

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

➤ **budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie**

Na podstawie uchwały nr VII/48/11 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 15 kwietnia 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, zarządzeniem nr 0050-247/2011 Prezydenta Miasta Świdnicy z dniem 7 września 2011 r. powołano Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Świdnicy.

W skład Zespołu weszli przedstawiciele instytucji związanych z realizacją zadań na rzecz pomocy osobom indywidualnym, rodzinom, grupom problemowym lub środowisku: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendy Powiatowej Policji, Prokuratury Rejonowej, Straży Miejskiej, SP ZOZ Regionalnego Szpitala Specjalistycznego „LATAWIEC” i Powiatowego Pogotowia Ratunkowego, Urzędu Miejskiego, Sądu Rejonowego i organizacji pozarządowej.

➤ **organizacja i sfinansowanie programów terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie**

Urząd Miejski zlecił SP ZOZ Zakładowi Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze realizację w Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Świdnicy programu „Prowadzenie terapii dla mieszkańców Świdnicy uwikłanych w problem alkoholowy i przemocowy, w oparciu o profesjonalny program”, w ramach którego sfinansowano pracę specjalistów w zakresie świadczeń realizowanych w programie ponadpodstawowym – niefinansowanym przez Narodowy Fundusz Zdrowia, w formie zadań:

- Praca nad Złością, terapia grupowa – 12-21 osób,
- Terapia dla osób doświadczających przemocy domowej, terapia grupowa – 9 osób,
- Terapia indywidualna dla osób doświadczających przemocy domowej i dla rodziców osób uzależnionych – 19 osób,

- Grupy Trening Asertywności dla Osób Doświadczających Przemocy – 15 osób.

➤ **dofinansowanie pracy punktu pomocy psychologiczno-pedagogiczno-prawnej**

W wyniku przeprowadzenia otwartego konkursu ofert na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Urząd Miejski zlecił realizację zadania „Prowadzenie punktu pomocy psychologiczno-pedagogiczno-prawnej z telefonem zaufania” Fundacji Centrum Praw Kobiet z Wrocławia. Mieszkańcy Świdnicy, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej wynikającej z doświadczania przemocy fizycznej, seksualnej, psychicznej, ekonomicznej, instytucjonalnej w różnych obszarach życia oraz doświadczających dyskryminacji uzyskali pomoc w ramach:

- poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego – 170 godz., 63 osoby,
- poradnictwa prawnego – 172 godz., 109 osób,
- telefonu zaufania – 42 godz. tygodniowo.

W siedzibie Komendy Powiatowej Policji w ramach „Niebieskiego Popołudnia”, w każdy poniedziałek na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej dyżur wraz z policjantem pełnił psycholog cywilny, udzielający porad osobom pokrzywdzonym w wyniku przestępstwa, z problemami dotyczącymi przemocy i uzależnień, rodzicom i opiekunom osób nieletnich sprawujących problemy wychowawcze, nauczycieli i pedagogów w zakresie przeciwdziałania patologicznym zachowaniom nieletnich:

- udzielono porad 99 osobom, w tym 11 niepełnoletnim.

➤ **organizacja szkoleń i innych działań podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców m.in. poprzez organizację warsztatów: „Szkoła dla rodziców i wychowawców”**

Na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zrealizowano program profilaktyczny „Szkoła dla rodziców”, w oparciu o koncepcję wychowania bez porażek T. Gordona „Wychowanie bez porażek”, A. Faber, E. Mazlish „Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły”, J. Sakowskiej „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”. Program ukończyły 23 osoby, w tym 3 mężczyźni.

➤ **informowanie o formach i miejscach pomocy osobom doznającym przemocy, w tym systematyczna aktualizacja informacji w wyżej wymienionym zakresie**

Informacja o miejscach i formach pomocy, na bieżąco aktualizowana, umieszczona jest na stronach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej: www.mops.swidnica.pl w zakładce Pomoc specjalistyczna. Zawiera dane teleadresowe, informacje o sposobie kontaktu, czasie i miejscu, gdzie można uzyskać poradnictwo i wsparcie oraz o jego zakresie.

➤ **dofinansowanie pracy hostelu dla osób doznających przemocy w rodzinie**

W wyniku przeprowadzenia otwartego konkursu ofert na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Urząd Miejski zlecił realizację zadania „Prowadzenie hostelu dla ofiar przemocy w rodzinie” Fundacji Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint”:

- zapewniono schronienie i wsparcie 9 osobom (3 dorosłe, 6 dzieci) przez okres od 3 do 9 miesięcy – 1.680 osobodni,
- udzielono 16 porad w ramach wsparcia psychologiczno-pedagogicznego,
- zgłoszono 1 dziecko do Sądu Rodzinnego, które umieszczone zostało w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

➤ **dofinansowanie działalności placówek wsparcia dziennego i innych działań edukacyjnych dla dzieci z grup ryzyka**

W wyniku przeprowadzenia otwartego konkursu ofert na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Urząd Miejski zlecił realizację w latach 2010-2012 zadania

„Prowadzenie świetlic środowiskowych z programem socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży”. W 2011 r. zadanie realizowały następujące organizacje pozarządowe:

- Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint” – Świetlica Profilaktyczno Wychowawcza „Oratorium” – 75 dzieci,
 - Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Chorych „Serce” – Centrum Przyjaźni Dziecięcej, Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży – 60 dzieci,
 - Fundacja Ziemi Świdnickiej Na Rzecz Wspierania Profesjonalnej Pomocy „SKSK” – Świetlice Środowiskowe Osiedlowe Kluby Integracyjne „Zawiszów” i „Jagiellońska” – 45 dzieci,
 - Caritas Diecezji Świdnickiej – Świetlica Socjoterapeutyczna dla dzieci i młodzieży – 25 dzieci.
- Świetlice środowiskowe uczestniczą w procesie wychowywania dzieci wraz z rodziną oraz szkołą, pod opieką m.in. pedagogów, psychologów, socjoterapeutów, nauczycieli przedmiotowych. Zapewniają wsparcie w pokonywaniu trudności szkolnych, w kryzysach rówieśniczych i osobistych, organizację czasu wolnego w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych i twórczych o różnym charakterze, realizują zajęcia socjoterapeutyczne, profilaktyczne, pomoc socjalną i dożywanie.

➤ **sfinansowanie punktów psychologicznych na terenie szkół miejskich**

Na zlecenie Urzędu Miejskiego w każdej miejskiej szkole: 5 podstawowych i 4 gimnazjach, dyżury pełnili psycholodzy udzielający indywidualnych konsultacji oraz realizujący zajęcia grupowe dla społeczności szkolnej, tj. uczniów i ich opiekunów, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz dla nauczycieli:

- 3.288,5 godz. konsultacji,
- 3.850 konsultacji indywidualnych, w tym udzielonych: 1.485 uczniom, 745 rodzicom i opiekunom, 1.024 nauczycielom,
- konsultacje grupowe, w tym udzielone: 4.022 uczniom, 321 rodzicom i opiekunom, 169 nauczycielom.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży

➤ **organizacja lokalnych oraz udział w ogólnopolskich kampaniach w zakresie problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie, w tym prowadzenie edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości substancji uzależniających**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej uczestniczył w realizacji projektów:

- „Rock przeciw AIDS” – adresowanym do uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, realizowanym przez Młodzieżowy Dom Kultury, w formie konkursów: wiedzy o HIV/AIDS, plastycznego i literackiego, happeningu, rozdawnictwa ulotek, koncertu rockowego i prezentacji multimedialnej,
- „Postaw na rodzinę” – ogólnopolskiej kampanii mającej na celu ukazywanie wartości rodzinnych w życiu osobistym człowieka, jak przekazywanie tradycji, wspólne świętowanie i spędzanie wolnego czasu,
- „Bez lęku i agresji w świdnickich szkołach”, w ramach Rządowego Programu Ograniczania Przestępczości i Aspołecznych Zachowań „Razem Bezpieczniej”,
- Świdnicki Dzień Trzeźwości zrealizowanym w Teatrze Miejskim,
- „Mama Tata i Ja” – realizowanym w formie festynu promującego bezpieczną rodzinę, wolną od uzależnień i przemocy.

Zakupione zostały pakiety materiałów informacyjnych i edukacyjnych: „Reaguj na przemoc”, „Co każdy radny wiedzieć powinien”, „Dziecko w systemie pomocy społecznej”, „Postaw na

rodzinę”, książki, komentarze i poradniki z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Urząd Miejski realizował projekt „Bez lęku i agresji w świdnickich szkołach” w ramach Rządowego Programu Ograniczania Przystępczości i Aspołecznych Zachowań „Razem Bezpieczniej”, adresowany do uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, w szczególności usytuowanych w centrum Miasta. W projekcie uczestniczyły szkoły podstawowe i gimnazja w Świdnicy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Świdnicki Ośrodek Kultury, Komenda Powiatowa Policji oraz Świnicki Ośrodek Sportu i Rekreacji. Obejmował dziewięć zadań:

- zatrudnienie psychologów w czterech szkołach,
- warsztaty „Legal art: teatralne, hip hop, fotograficzne, graffiti,
- prelekcje dla uczniów z zakresu prewencji kryminalnej, prezentacje sprzętu i wyposażenia policyjnego, znakowanie rowerów,
- kontrole sklepów w okolicach szkół w zakresie przestrzegania zakazu sprzedaży nieletnim alkoholu i wyrobów tytoniowych,
- konkurs ortograficzny dla rodzin,
- konkurs „Razem Bezpieczniej” dla rodzin,
- konkurs „Pomoc przedlekarska”,
- turniej drużyn podwórkowych w piłce nożnej,
- szkolenie dla nauczycieli w zakresie treningu zastępowania agresji.

W konkursach, warsztatach, turnieju piłkarskim dla dzieci i młodzieży wzięło udział ok. 1.500 osób.

Miejskie szkoły podstawowe i gimnazja realizowały działania edukacyjne w zakresie profilaktyki uzależnień i przemocy, adresowane do społeczności szkolnej, m.in. poprzez:

- udział w projektach: „Bez lęku i agresji w świdnickich szkołach”, w ramach Rządowego Programu Ograniczania Przystępczości i Aspołecznych Zachowań „Razem Bezpieczniej”, Comenius „Młodzi Europejczycy mówią: Przełamuj bariery, bądź tolerancyjny”,
- prelekcje dla rodziców i uczniów: pracownika poradni MONAR w Legnicy pn. „Nastolatki a narkotyki”, funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji dotyczące dopalaczy i zagrożeń wynikających z ich stosowania, na temat bezpiecznych ferii w kontekście zagrożeń związanych z używkami, pracownika Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej „Profilaktyka uzależnień”,
- zajęcia wychowawcze dla uczniów na temat wpływu substancji psychoaktywnych na organizm,
- wydawanie gazetki informacyjnej dla rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych, w tym papierosów, alkoholu, narkotyków i dopalaczy,
- szkolne programy profilaktyczne dla uczniów i ich rodziców: „Spójrz inaczej”, „Przemocy-STOP”, „Pamiętaj, nie jesteś sam”, „Elementy 7 kroków”, „Nie ulegajcie używkom”, „Szkoła dbająca o bezpieczeństwo”, „TAK czy NIE”,
- projekcje filmów z dyskusją.

➤ **organizacja programów i szkoleń dla środowiska szkolnego**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zlecił realizację rekomendowanych przez Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno Pedagogicznej przy Ministerstwie Edukacji Narodowej warsztatów:

- 1) „Trening Zastępowania Agresji” dla nauczycieli i pedagogów, realizowanym w ramach projektu „Bez lęku i agresji w świdnickich szkołach” – 26 uczestników,
- 2) „Trening Pewności Siebie”, przygotowującym psychologów i pedagogów szkolnych do samodzielnego realizowania treningów na rzecz dzieci-ofiar przemocy rówieśniczej – 21 uczestników.

➤ **wspieranie edukacji osób pracujących w systemie rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zlecił:

- 1) superwizje dla psychologów zatrudnionych w szkołach podstawowych, gimnazjach i Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej – 10 uczestników,
- 2) szkolenie pracowników socjalnych w zakresie pracy techniką kontraktu socjalnego z osobami uzależnionymi od alkoholu – 15 uczestników,
- 3) szkolenie pracowników socjalnych „Rozmowa z trudnym klientem (m.in. roszczeniowym, uwikłanym w problemy uzależnień, unikającym pracy, wykorzystującym chorobę)” – 15 uczestników,
- 4) warsztaty edukacyjno-wspierające dla pracowników socjalnych, zwiększające kompetencje w zakresie umiejętności interpersonalnych – 18 uczestników.

➤ **podejmowanie działań edukacyjnych wobec sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych**

Komenda Powiatowa Policji:

- 1) dokonała kontroli 67 placówek handlowych prowadzących w Świdnicy sprzedaż napojów alkoholowych – nie ujawniono przypadków naruszenia warunków zawartych w zezwoleniu,
- 2) zatrzymała 753 osoby w stanie nietrzeźwości, które naruszyły art. 40 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – swoim zachowaniem dały powód do zgorszenia w miejscu publicznym lub w zakładzie pracy, znajdowały się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażały życiu lub zdrowiu innych osób.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w celu realizacji działań kontrolnych i interwencyjnych wobec sprzedawców napojów alkoholowych zakupił i przekazał Komendzie Powiatowej Policji:

- jednorazowe ustniki do alkomatu,
- organizery i materiały biurowe.

Prokuratura Rejonowa prowadziła 3 postępowania w związku z uzyskaną informacją o naruszeniu przez podmioty prowadzące sprzedaż napojów alkoholowych przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – zakończone postanowieniem o umorzeniu dochodzenia.

➤ **prowadzenie stałego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie Miasta w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz o istotnych dla mieszkańców Świdnicy ofertach na terenie kraju**

Informacje o działaniach podejmowanych na terenie Miasta w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz o istotnych dla mieszkańców Świdnicy ofertach w tym zakresie na terenie kraju, na bieżąco umieszczane są na stronach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej: www.mops.swidnica.pl w zakładce Aktualności oraz w lokalnych mediach.

➤ **diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień na terenie Miasta**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, jako realizator Programu, systematycznie współpracuje ze stowarzyszeniami, placówkami oraz specjalistami z zakresu profilaktyki uzależnień, otrzymując szczegółowe informacje na temat form pomocy udzielanej mieszkańcy Świdnicy, liczby osób z niej korzystających oraz rodzaju problemów, z jakimi się zgłaszają. Jest to jeden z czynników mających wpływ na przygotowywanie ofert na kolejne lata.

➤ **badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Programu, najrzadziej co cztery lata**

Badania monitorujące rozmiary problemów narkotykowych, alkoholowych i przemocowych na terenie Gminy Miasta Świdnicy przeprowadzone były w latach 2008/2010 przez Zakład Badaw-

czo Consultingowy „TUAN” z Wrocławia oraz Ogólnopolskie Stowarzyszenie „RoPSAN – Rodzice Przeciwko Sprzedaży Alkoholów Nieletnim” z Warszawy.

Zadanie 4.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami działającymi w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień

➤ wsparcie klubu abstynenta oraz innych działań pomocowych poza terapią, adresowanych do osób uzależnionych i ich rodzin

W wyniku przeprowadzenia otwartego konkursu ofert na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Urząd Miejski zlecił realizację zadania „Wspieranie działań mających na celu promocję zdrowego i trzeźwego stylu życia wśród osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin” następującym organizacjom pozarządowym:

1) Stowarzyszeniu Klub Abstynenta „ACCESS” – realizację zadań w zakresie prowadzenia grup samopomocowych dla osób po terapiach odwykowych, z długoletnim stażem abstyntenckim oraz osób współuzależnionych, w ramach Klubu Abstynenta otwartego przez 7 dni w tygodniu w godzinach popołudniowych, w formie:

- 2 grup samopomocowych AA,
- grupy samopomocowej dla krewnych i przyjaciół alkoholików Al-Anon,
- grupy samopomocowej dla osób cierpiących na uzależnienie od seksu i chorej miłości SLAA,
- grupy samopomocowej dla osób cierpiących na zaburzenia odżywiania AŻ,
- dyżurów członka zarządu, osoby uzależnionej lub współuzależnionej.

Średnio tygodniowo w Klubie przebywało ok. 30 osób, w grupach samopomocowych uczestniczyło ok. 45 osób, podczas dyżurów udzielono informacji 3-4 osobom.

2) Towarzystwu Pomocy im. Brata Alberta Kołu w Świdnicy, gdzie w ramach działalności Schroniska dla bezdomnych na rzecz podopiecznych Schroniska i ich rodzin realizowane były grupowe i indywidualne zajęcia psychoedukacyjne, prowadzone przez terapeutów:

- adresatami zadania była grupa 100 osób,
- 19 osób ukończyło roczny program,
- 11 osób podejmowało prace dorywcze, z których się wywiązywało,
- 1 osoba uzyskała stałą pracę,
- 9 osób podjęło terapię w programach ambulatoryjnych i stacjonarnych,
- 2 osoby rozpoczęły długoterminową terapię uzależnienia.

➤ dofinansowanie kosztów administracyjnych i obsługi finansowej projektu, którego jednym z celów jest racjonalne wydawanie środków z pomocy społecznej również przez rodziny uwikłane w problemy uzależnień

W 2011 r. zakończono wdrażanie projektu systemowego „Świdnicka Elektroniczna Sieć Przesyłu Informacji i Dokumentów – zsynchronizowany system pomocy społecznej (SESPID)”, który obejmuje wybrane jednostki Powiatu Świdnickiego i Gminy Miasta Świdnicy odpowiedzialne za udzielanie pomocy społecznej: Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Referat Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miejskiego. Założeniem projektu jest, by pracownicy poszczególnych jednostek mieli wgląd w informacje, które zgromadzone są w innej jednostce objętej projektem. Wymiana informacji i zaświadczeń między nimi realizowana jest elektronicznie z wykorzystaniem technologii internetowej. Pozwala to również na skrócenie czasu obsługi klienta i eliminuje konieczność dostarczania niektórych papierowych zaświadczeń. Mieszkańcy Świdnicy mają też możliwość umówienia się na wizytę w Powiatowym Urzędzie Pracy lub sprawdzenia aktualnych dla nich ofert pracy za pośrednictwem internetu lub Infokiosku.

W ramach projektu SESPID Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej został wyposażony w sprzęt komputerowy, dzięki któremu pracownicy mogą w pełni wykorzystywać możliwości systemu. Zakupiono 10 jednostek stacjonarnych oraz 20 jednostek mobilnych w postaci zestawu laptopa, przenośnej drukarki oraz skanera dokumentów. W siedzibie Ośrodka zainstalowano Infokiosk.

➤ **organizacja spotkań, konferencji, warsztatów integrujących działania podmiotów realizujących zadania w obszarze profilaktyki uzależnień i przemocy w rodzinie**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zlecił realizację:

- 1) szkolenia w zakresie prawnych aspektów i instrumentów według znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy – 19 uczestników, w tym: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – 12 osób, SP ZOZ Powiatowe Pogotowie Ratunkowe – 2 osoby, Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholizmu i Współuzależnienia – 1 osoba, Komenda Powiatowa Policji – 2 osoby, Sąd Rejonowy – 2 osoby,
- 2) seminarium „Rozwiązywanie problemów alkoholowych, jako zadanie z obszaru zdrowia publicznego, polityki społecznej i bezpieczeństwa publicznego” – 48 uczestników, w tym: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – 33 osoby, ośrodki pomocy społecznej gmin powiatu świdnickiego – 3 osoby, Komenda Powiatowa Policji – 4 osoby, Straż Miejska – 2 osoby, organizacje pozarządowe – 3 osoby, Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholizmu i Współuzależnienia – 1 osoba, Starostwo Powiatowe – 1 osoba, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – 1 osoba,
- 3) wystąpienia „Lokalna polityka wobec problemów alkoholowych – rozsądne i trafne decyzje, czy zbędny i uciążliwy obowiązek gminy? Fakty, mity i stereotypy” zaprezentowanego na posiedzeniu Rady Miejskiej w Świdnicy.

Zadanie 5.

Organizacja pracy Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego w Świdnicy

➤ **pokrycie kosztów opinii biegłych orzekających w sprawie uzależnienia od alkoholu**

Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdnicy sporządziła 143 skierowania na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz wskazania zakładu leczenia (wobec 81 osób).

Biegli sądowi wydali 41 opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

➤ **organizacja szkoleń dla członków Komisji oraz Zespołu w Świdnicy**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zlecił realizację seminarium na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego – 12 uczestników.

➤ **finansowanie pracy Komisji oraz obsługa pracy Komisji i Zespołu**

Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdnicy:

1) sporządziła 52 wnioski do Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu na podstawie art. 26 ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

- w warunkach stacjonarnych – 17,
- w warunkach ambulatoryjnych – 11,
- bez wskazania zakładu lecznictwa – 10,
- bez opinii biegłego (gdy osoba nie zgłosiła się na badanie bez wskazania przyczyny) – 14,

2) wydała 104 postanowienia w sprawie wydania pozytywnej opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 31 stycznia 1997 r. z późn. zm.

W ramach zadań realizowanych przez Zespół Interdyscyplinarny:

- 1) wpłynęło 11 Niebieskich Kart – A (1-sz Karta wpłynęła 7 listopada 2011 r.), wszczynających procedurę, w których dokumentuje się zgłoszoną sytuację, co zastano na miejscu oraz jakie działania podjęto,
- 2) członkowie grup roboczych wypełnili 6 Niebieskich Kart – C, sporządzanych w obecności zaproszonej osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zakresie analizy sytuacji rodziny,
- 3) członkowie grup roboczych wypełnili 4 Niebieskie Karty – D, sporządzane w obecności osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.

W celu realizacji zadań Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdnicy i Zespołu Interdyscyplinarnego zakupiono pieczętąki.

➤ **zakup kserokopiarki do obsługi zdań Komisji i Zespołu**

W celu realizacji zadań Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdnicy i Zespołu Interdyscyplinarnego zakupiono kserokopiarkę z możliwością drukowania i skanowania dokumentów.

II. Sprawozdanie finansowe z realizacji Programu w 2011 roku

działanie	plan	wykonanie	% wykonania
Dział 851 – Ochrona zdrowia Rozdział 85153 – Przeciwdziałanie narkomanii	27.098,00	19.020,75	70,19%
§ 3040 – nagrody o charakterze szczególnym niezaliczane do wynagrodzeń (MOPS)	2.000,00	1.398,87	69,94 %
projekt „Rock przeciw AIDS” organizowany przez Młodzieżowy Dom Kultury w Świdnicy – nagrody dla zwycięzców konkursu literackiego, plastycznego oraz wiedzy o uzależnieniach i chorobie AIDS		1.398,87	
§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia (MOPS)	4.000,00	2.498,88	62,47%
- drukowanie materiałów z zakresu uzależnień – zakup tuszu i tonera do drukarki		2.000,00	
- projekt „Rock przeciw AIDS” – zakup materiałów niezbędnych do przygotowania happeningu		498,88	
§ 4300 – Zakup usług pozostałych (MOPS)	21.098,00	15.123,00	71,68%
- konsultacje oraz prowadzenie grup wsparcia przez certyfikowanego specjalistę psychoterapii uzależnienia od narkotyków w ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej		13.700,00	
- projekt „Rock przeciw AIDS” – wynajęcie transportu, sali oraz sprzętu oświetleniowego i muzycznego w Świdnickim Ośrodku Kultury, wykonanie plakatów i ulotek		1.423,00	

Dział 851 – Ochrona zdrowia Rozdz. 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi	1.692.492,00	1.634.230,32	96,56%
§ 2570 – Dotacja podmiotowa z budżetu dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych (Urząd Miejski)	30.000,00	30.000,00	100%
Zakład Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze - prowadzenie terapii dla mieszkańców Świdnicy, uwikłanych w problem alkoholowy i przemocowy, w oparciu o profesjonalny program na terenie Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia	30.000,00	30.000,00	100%
§ 2810 – Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom (Urząd Miejski)	163.980,00	163.980,00	100%
Fundacja Ziemi Świdnickiej na Rzecz Wspierania Profesjonalnej Pomocy „SKSK” - prowadzenie świetlicy środowiskowej z programem socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży	55.980,00	55.980,00	100%
Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint” - prowadzenie hostelu dla ofiar przemocy w rodzinie	17.000,00	17.000,00	100%
Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint” - prowadzenie świetlicy środowiskowej z programem socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży	73.000,00	73.000,00	100%
Fundacja Centrum Praw Kobiet - prowadzenie punktu pomocy psychologiczno-pedagogiczno-prawnej z telefonem zaufania	18.000,00	18.000,00	100%
§ 2820 – Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom (Urząd Miejski)	91.640,00	91.640,00	100%
Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Chorych „Serce” - prowadzenie świetlicy środowiskowej z programem socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży	74.640,00	74.640,00	100%
Stowarzyszenie Klub Abstynenta „ACCESS” - wspieranie działań mających na celu promocję zdrowego i trzeźwego stylu życia wśród osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin	13.500,00	13.500,00	100%
Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło w Świdnicy - wspieranie działań mających na celu promocję zdrowego i trzeźwego stylu życia wśród osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin	3.500,00	3.500,00	100%
§ 2830 – Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczonym do sektora finansów publicznych (Urząd Miejski)	29.230,00	29.230,00	100%
Caritas Diecezji Świdnickiej - prowadzenie świetlicy środowiskowej z programem socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży	29.230,00	29.230,00	100%
§ 3040 – Nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń (MOPS)	4.000,00	1.248,26	31,21%
festyn „Mama Tata i Ja” promujący bezpieczną rodzinę (wolną od uzależnień i przemocy) – zakup nagród		1.248,26	

§ 3040 – Nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń (Urząd Miejski)	8.000,00	7.995,51	99,94%
projekt „Bez lęku i agresji w świdnickich szkołach”: a) zakup nagród dla świdnickich gimnazjów uczestniczących w turnieju wiedzy z zakresu szeroko rozumianego bezpieczeństwa (organizator: Urząd Miejski, Komenda Powiatowa Policji), b) zakup nagród dla rodzin uczestniczących w konkursach organizowanych przez Młodzieżowy Dom Kultury w trakcie festynu rodzinnego		7.995,51	
§ 4110 – Składki na ubezpieczenie społeczne (MOPS)	1.200,00	1.155,98	96,33%
§ 4110 Składki na ubezpieczenie społeczne (Urząd Miejski)	1.538,00	1.136,70	73,91%
§ 4120 – Składki na Fundusz Pracy(MOPS)	200,00	183,78	91,89%
§ 4120 – Składki na Fundusz Pracy (Urząd Miejski)	250,00	167,21	66,88%
§ 4170 – Wynagrodzenia bezosobowe (MOPS)	60.717,00	44.430,00	73,18%
- wynagrodzenia członków MK ds. RPA za pracę w Komisji - wynagrodzenia członków MK ds. RPA za rozpatrywanie wniosków dotyczących leczenia odwykowego przeciwalkoholowego oraz motywowanie do dobrowolnego podejmowania terapii - wynagrodzenia członków MK ds. RPA za przeprowadzanie wywiadów środowiskowych - wynagrodzenie biegłego sądowego za sporządzenie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu - wynagrodzenie psychologa udzielającego porad osobom i rodzinom uwikłanym w problemy uzależnień i w przemoc w rodzinie w Ośrodku Interwencji Kryzysowej - program profilaktyczny „Szkoła dla rodziców”, w którym uczestniczyły świdnickie rodziny – wynagrodzenie trenerów - szkolenie w zakresie prawnych aspektów i instrumentów oraz nowych zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie dla różnych grup zawodowych – wynagrodzenie szkoleniowca - seminarium „Rozwiązywanie problemów alkoholowych jako zadanie z obszaru zdrowia publicznego, polityki społecznej i bezpieczeństwa publicznego” dla różnych grup zawodowych oraz wystąpienie podczas sesji Rady Miejskiej pn. „Lokalna polityka wobec problemów alkoholowych – rozsądne i trafne decyzje czy zbędny i uciążliwy obowiązek gminy? Fakty, mity i stereotypy” – wynagrodzenie szkoleniowca		5.580,00 4.800,00 7.500,00 6.150,00 7.500,00 9.200,00 1.300,00 2.400,00	
§ 4170 – Wynagrodzenia bezosobowe (Urząd Miejski)	81.830,00	78.882,50	96,40%
- punkty psychologiczne w miejskich szkołach podstawowych i gimnazjalnych – wynagrodzenie - projekt pn. „Świdnicka Elektroniczna Sieć Przesyłu Informacji i Dokumentów – zsynchronizowany system pomocy społecznej (SESPID)” – wynagrodzenia		65,932,50 12.000,00	

- organizacja koncertu dla świdnickich rodzin, jako działanie prozdrowotne o charakterze integracyjnym		950,00	
§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia (MOPS)	26.200,00	23.451,18	89,51%
- zakup materiałów rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla sprzedawców alkoholu, pracowników służby zdrowia, nauczycieli, rodziców, policjantów, pacjentów placówek leczenia odwykowego, klientów punktów pomocy psychologiczno-prawnej oraz książki dla byłych członków MK ds. RPA		9.942,38	
- projekt „Mama tata i ja” – zakup materiałów		210,98	
- zakup książek oraz komentarzy i poradników z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie do MOPS		1.306,75	
- organizacja szkoleń i spotkań dla różnych grup zawodowych z zakresu profilaktyki – poczęstunek		1.739,99	
- drukowanie materiałów z zakresu uzależnień – zakup tuszu i toneru do drukarki		2.466,06	
- zakup kserokopiarki do obsługi pracy MK ds. RPA oraz Zespołu Interdyscyplinarnego		3.467,37	
-ustniki do alkometru dla Komendy Powiatowej Policji		749,97	
- zakup pieczętek z upoważnienia Prezydenta Miasta dla członka MK ds. RPA oraz do obsługi Zespołu Interdyscyplinarnego		118,76	
- zakup namiotu z logo Miasta i MOPS do wykorzystania podczas festynów rodzinnych oraz działań o charakterze profilaktycznym		3.448,92	
§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia (Urząd Miejski)	1.500,00	1.500,00	100%
- projekt „Bez lęku i agresji w świdnickich szkołach” – zakup organizatorów, papieru do drukarki oraz tonerów dla Komendy Powiatowej Policji w celu realizacji zadania „Przeprowadzanie kontroli sklepów zwłaszcza w pobliżu szkół w zakresie przestrzegania zakazów sprzedaży alkoholu i papierosów osobom nieletnim”		1.500,00	
§ 4300 – Zakup usług pozostałych (MOPS)	73.645,00	47.892,05	65,03%
- wynagrodzenie biegłego sądowego za sporządzenie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu		6.150,00	
- punkt pomocy psychologicznej przy Komendzie Powiatowej Policji udzielający porad mieszkańcom Świdnicy zgłaszającym się do Policji, wymagającym wsparcia i pomocy – wynagrodzenie		7.560,00	
- konsultacje oraz prowadzenie grup wsparcia przez certyfikowanego specjalistę psychoterapii uzależnienia od alkoholu dla klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i rodzin uwikłanych w problem alkoholowy oraz indywidualne konsultacje dla pracowników socjalnych w zakresie pomocy rodzinom uwikłanym w problem alkoholowy; udzielanie porad w zakresie terapii uzależnień mieszkańcom Świdnicy zgłaszającym się do Ośrodka Interwencji Kryzysowej – wynagrodzenie		18.050,00	
- praca psychologa w szkołach w miesiącu czerwcu		1.080,00	

- Świdnicki Dzień Trzeźwości – wydruk plakatów i dyplomów		818,20	
- szkolenia:		12.962,00	
a) dwudniowe pn. „Rozmowa z trudnym klientem (m.in. roszczeniowym, uwikłanym w problemy uzależnień, unikającym pracy, wykorzystującym chorobę)”,			
b) dwudniowe pn. „Trening Pewności Siebie”,			
c) warsztaty edukacyjno-wspierające dla pracowników socjalnych,			
c) superwizje dla psychologów zatrudnionych w szkołach,			
d) seminarium na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego			
- przesyłki pocztowe – koszty		699,85	
- szkolenie „Trening Pewności Siebie” – catering		572,00	
§ 4300 – Zakup usług pozostałych (Urząd Miejski)	90.498,45	90.183,00	99,65%
- trzydniowe szkolenie dla dwóch grup pn. „Praktyki Treningu Zastępowania Agresji”, kierowane do nauczycieli i pedagogów, opracowane zostały na podstawie Treningu Zastępowania Agresji – wynagrodzenie trenera		14.008,00	
- punkty psychologiczne w miejskich szkołach podstawowych i gimnazjalnych – wynagrodzenia		75.825,00	
- projekt „Bez lęku i agresji w świdnickich szkołach” – wydruk dyplomów przeznaczonych na konkursy organizowane w ramach programu		350,00	
§ 4610 – Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego (MOPS)	6.000,00	5.950,95	99,18%
- opinie biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu wydane na zlecenie Sądu		1.681,16	
- koszty sądowe od złożonych wniosków o leczenie odwykowe przeciwalkoholowe		4.269,80	
§ 4610 – Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego (Urząd Miejski)	3.594,55	3.594,55	100%
- opinie biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu wydane na zlecenie Sądu		3.554,55	
- koszty sądowe od złożonych wniosków o leczenie odwykowe przeciwalkoholowe		40,00	
§ 4700 – Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej (MOPS)	18.469,00	11.608,65	62,85%
szkolenia pracowników MOPS w zakresie:		11.608,65	
a) wsparcia rodzin i pieczy zastępczej,			
b) procedury „Niebieskie Karty”,			
c) zjawiska przemocy,			
d) pracy techniką kontraktu socjalnego z osobami uzależnionymi od alkoholu,			
e) prawnych aspektów ochrony danych osobowych oraz dostępu do informacji publicznej, w szczególności w odniesieniu do przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz problemów związanych z procedurą zobowiązania do leczenia odwykowego			

§ 6050 – Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych (Urząd Miejski)	1.000.000,00	1.000.000,00	100%
- budowa zakładu opieki zdrowotnej – poradni dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin w Świdnicy		1.000.000,00	
SUMA:	1.719.590,00	1.653.251,07	96,14%